

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobce **M.J.**, bytem xx, L23, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o **žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne xx, č. j. xx,**

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne xx, č. j. xx, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty žalobcovy námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2011, č. j. xx. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná přiznala žalobci podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, starobní důchod ve výši 8 371 Kč měsíčně.

Žalobce nesouhlasil s tím, jak byly žalovanou posouzeny rozhodné skutečnosti pro účely zhodnocení doby pojištění. Žalovaná nesprávně uvedla, že žalobce byl od 2. 3. 1991 do 31. 8. 1992 zaměstnán u JZD S.. U tohoto zaměstnavatele byl žalobce zaměstnán do posledního dne měsíce února 1991, od prvního pracovního dne měsíce března 1991 byl žalobce zaměstnancem JZD L., jehož jednatelem byl tehdy Ing. K.B., bytem Žitná 829, Liberec, což žalobce uvedl i ve svých námitkách. Žalobce navrhuje, aby tohoto svědka soud vyslechl, zjistil jeho pobyt a nechal jej předvést prostřednictvím Policie ČR. Žalobce také uváděl, že nikdy neobdržel výpověď z pracovního poměru od JZD L. ani žádné ukončení svého členského poměru, neuzavřel s tímto subjektem ani žádnou dohodu o ukončení pracovního a členského poměru, pouze společně s J.M., bytem xx, Liberec 12, podepsal převzetí zápočtového listu dne 31. 8. 1992. Žalobce poukázal na to, že čestné prohlášení J.M.

připojil ke svým námitkám a navrhoval také provedení výslechu tohoto svědka. Zdůraznil, že ke svým námitkám přiložil čestné prohlášení J.M. a dostupné informace o osobě Ing. K.B.

Žalobce označil postup žalované za diskriminaci svojí osoby a nesprávné posouzení jeho případu. Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že znovu přistoupila k došetření rozhodných skutečností a obrátila se s žádostí o dohledání písemností na xx s.r.o. a komerční spisovnu xx a.s. Bylo jí opakovaně sděleno, že se nepodařilo dohledat osobní spis ani mzdové listy ani evidenční listy prokazující dobu zaměstnání žalobce. K čestnému prohlášení ze dne 1. 9. 2011 žalovaná konstatovala, že k prokázání doby pojištění je zapotřebí nejméně dvou svědků, přičemž na tomto prohlášení je podepsán pouze jeden svědek J.M.; toto čestné prohlášení proto nelze použít pro potvrzení doby pojištění žalobce v družstvu. Žalovaná navíc upozornila na skutečnost, že ani jeden ze svědků uvedených na tomto čestném prohlášení nemá potvrzenou dobu pojištění u JZD L., svědectví těchto osob proto nelze považovat za dostačující a hodnověrné a ani v případě doplnění chybějící podpisu Ing. K.B. na čestném prohlášení nemohou dosvědčit, že žalobce v tomto subjektu pracoval, dokud nebude prokázáno, že v rozhodném období osoby skutečně u zmíněného subjektu byly zaměstnány. Žalovaná uzavřela s tím, že postupovala v souladu s platnými předpisy, když nevyhověla požadavku žalobce na zhodnocení doby pojištění od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992, neboť se jí přes veškerou snahu nepodařilo došetřit ani dobu pojištění ani vyměřovací základy žalobce u zaměstnavatele. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

Ze správního spisu předloženého soudu žalovanou byly ověřeny tyto rozhodné skutečnosti:

Žalobce požádal dne 15. 8. 2011 o starobní důchod před dosažením důchodového věku s datem přiznání 29. 9. 2011, bez výplaty důchodu. V žádosti uvedl, že v době od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 byl zaměstnán u JZD S. s tím, že bude kontaktovat archiv.

Žalovaná se dobu pojištění od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992, kdy měl žalobce pracovat v JZD S., snažila dohledat v archivu u společnosti A.s.r.o. Žalované však bylo sděleno, že žádné písemnosti týkající se doby pojištění žalobce u JZD S. nejsou přístupné. Žalovaná se také obrátila na JUDR. T..

Dne 1. 9. 2011 žalobce žalované sdělil, že došlo k rozporům mezi JZD S. a JZD L., bylo jim řečeno, že od 1. 3. 1991 za ně bude zdravotní a sociální pojištění platit JZD L.. Tento subjekt však JUDr. T. poslal do likvidace. Žalobce nedostal žádnou písemnou výpověď, poměr s ním byl zrušen pouze ústně, členský poměr nikoliv. Nedostal ani žádné odstupné, ani žádný členský podíl. K čestnému prohlášení žalobce v tomto směru byl připojen tiskopis čestného prohlášení o dobách zaměstnání. Kromě čestného prohlášení žalobce o době zaměstnání u JZD L. od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 zde bylo uvedeno čestné prohlášení další osoby J.M., bytem xx, L12 s tím, že podle tohoto čestného prohlášení svědek pracoval ve shodné době u JZD L.. Podpis dalšího svědka Ing. K.B., bytem xx, jež měl být zakladatelem JZD L. a členem představenstva, chyběl, s tím, že žalobcem nebyl dohoněn.

Prvostupňovým rozhodnutím žalované ze dne xx. č. j. xx, byl žalobci podle § 31 zákona o důchodovém pojištění od 29. 9. 2011 přiznán starobní důchod ve výši 8 731 Kč s tím, že výplata starobního důchodu nenáleží. V odůvodnění bylo uvedeno, že základní výměra důchodu činí 2 230 Kč měsíčně, procentní výměra důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu ve výši 13 052 a jeho výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 17 839 zjištěnému za roky 1986 až 2010. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na důchod činí za 42 roků pojištění 63 % výpočtového základu, tedy 8 223 Kč měsíčně. V odůvodnění bylo dále uvedeno, že doba zaměstnání od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 nemohla být hodnocena jako doba pojištění, neboť nebyla dostatečně prokázána. Toto vyplývá rovněž z osobního listu důchodového pojištění žalobce, který byl součástí prvostupňového rozhodnutí, v němž uvedená doba není uvedena jako doba pojištění.

V námitkách proti tomuto rozhodnutí žalobce uvedl, že se domníval, že podpis jednoho svědka postačí a postačí označení druhého svědka, kterého nemohl zastihnout. Uvedl, že jeho podpis se vynasnaží zajistit pomocí Policie ČR. Upozornil na to, že svědek Ing. K.B. tvrdil, že zdravotní a sociální pojištění za něj platí JZD Liberec, a odkázal na zápočtový list, který dostal dne 31. 8. 1992 a který by měl být u žalované. V doplnění námitek žalobce označil bydliště Ing. Karla Budského, poznamenal ale, že na uvedenou adresu nebydlí a telefon nebere.

Žalovaná se snažila dobu pojištění dohledat, ze sdělení spisovny A. a.s., v níž měly být uloženy dokumenty JZD S., ale vyplývá, že osobní spis ani evidenční listy o době zaměstnání a výdělků ani mzdové listy za uvedenou dobu nebyly nalezeny. Byly nalezeny pouze výdělky žalobce za leden až únor 1991, jež byly žalované postoupeny. Z nich vyplývá, že mzdové listy byly JZD S. vedeny za leden a únor 1991, nikoliv za další měsíce roku 1991.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 10. 1. 2012 byly námitky žalobce zamítnuty a prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2011 potvrzeno. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná se zabývala splněním zákonných podmínek pro přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku dle příslušných ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Zjišťovala datum, kdy žalobce dosáhne důchodového věku, odkazem na § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s přílohou tohoto zákona dovodila, že se jedná o datum 30. 6. 2012. Dále uvedla, že žalobce pro vznik nároku na důchod získal 42 roků a 86 dnů doby pojištění a v souladu s § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném ke dni 29. 9. 2011 má žalobce nárok na přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku. Žalovaná se dále vyjadřovala k výši základní a procentní výměry, když při výpočtu výpočtového základu vycházela z osobního vyměřovacího základu. K námitkám žalobce týkajícím se zhodnocení doby pojištění od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 u zaměstnavatele JZD S., v likvidaci, uvedla, že se jí nepodařilo došetřit ani dobu pojištění ani vyměřovací základy za toto období, ačkoliv se obrátila na komerční spisovnu A. a.s., podle jejíhož vyjádření jsou veškeré předané dokumenty družstva v této spisovně, přičemž tento subjekt osobní spis ani evidenční listy o době zaměstnání ani výdělky ani mzdové listy žalobce neeviduje. Dle § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb. lze k prokázání doby pojištění použít čestného prohlášení nejméně dvou svědků a žadatele o důchod. K čestnému prohlášení žalobce ze dne 1. 9. 2011 ale konstatovala, že pro prokázání doby pojištění je třeba nejméně dvou svědků, přičemž na tomto prohlášení byl podepsán pouze jeden z nich J.M., z tohoto důvodu nelze čestné prohlášení použít pro potvrzení doby pojištění.

účastníka v družstvu. Žalovaná dále uvedla, že podle její evidence ani jeden ze svědků uvedených na čestném prohlášení ze dne 1. 9. 2011 nemá potvrzenou dobu pojištění u tohoto subjektu v daném období. Proto nelze ani v případě doplnění podpisu Ing. K.B. považovat svědectví těchto osob za věrohodné, neboť není prokázáno, že v daném období byli skutečně zaměstnání u stejného subjektu jako žalobce. Proto nebylo možné uplatněným námitkám vyhovět. S ohledem na to žalovaná postupovala podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, který se na řízení užije v souladu s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobce, jimiž je s ohledem na dispoziční zásadu ovládající správní soudnictví vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.).

Při ústním jednání setrvali účastníci na svých stanoviscích, žalobce doplnil, že se patrně stali oběťmi podvodu, neboť se v JZD S. nepohodli, JZD L. nevzniklo. Ing. B., zakladatel JZD L., jim řekl, že za ně sociální a zdravotní pojištění platí, proto si nic neplatil. Stalo se to více lidem, právě panu M., H., S.. JUDr. T., likvidátor JZD, nikomu neřekl, že sociální pojištění není placeno. Žalobce namítal, že iniciátorem založení JZD L. byl Ing. B., do představenstva byli zvoleni Ing. K. a Ing. K., kteří byli v té době zaměstnání v JZD T., asi si nechali zadní vrátka, kdyby JZSŠ nevzniklo. Žalobce uvedl, že JZD nevzniklo, nebo krátce, nikdo je neinformoval, čekali až jim zavolají kvůli práci, ale nikdo se neozval. Žalobce potvrdil, že nemá žádné další listiny k pracovnímu či členskému poměru v JZD L. racovali tam bez nároku na mzdu. Žádnou pracovní smlouvu neuzavíral, ani nedával žádnou výpověď, vše bylo ústní.

Podle § 77 odst. 1, odst. 2 s. ř. s. soud provedl důkaz výpisem z obchodního rejstříku subjektu Jednotné zemědělské družstvo, nositel řádu práce se sídlem v S., v likvidaci, zjistil, že družstvo stále existuje, likvidátor je zapsán JUDr. T.. JZD L., případně Jednotné zemědělské družstvo L. v obchodním rejstříku zapsáno nebylo a není. Z žalobcem předloženého usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 10. 1990 plyne, že v podnikovém rejstříku bylo zapsáno Zemědělské družstvo Liberec, se sídlem Stráž nad Nisou, které vzniklo rozdělením JZD S., jako členy představenstva byli uvedeni i K.B., Ing. K. a Ing. K. Z usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. Dz 1022 ze dne 25. 2. 1991 vyplynulo, že k tomuto dni bylo z podnikového rejstříku vymazáno Jednotné zemědělské družstvo S., nositel Řádu práce, které zaniklo bez likvidace rozdělením na Zemědělské družstvo L. se sídlem SnN a další zemědělská družstva.

Po zhodnocení provedených důkazů společně i s důkazy provedenými ve správním řízení před žalovanou dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Doba pojištění je jedním ze základních prvků důchodového pojištění, získání stanovené doby pojištění je jednou z podmínek vzniku nároku na starobní důchod před dosažením důchodového věku (§ 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění) a na délce

pojištění závisí také výše procentní výměry důchodu dle § 33 odst. 2, ve spojení s § 36 a § 34 odst. 1 cit. zákona).

Podle § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se za dobu pojištění považují též doby zaměstnání získané před 1. 1. 1996 podle předpisů platných před tímto dnem.

V daném případě měla žalovaná dobu pojištění prokázanou dle osobního evidenčního listu důchodového pojištění, v němž ale doba zaměstnání u JZD S. (později žalobce uváděl JZD L.) doložena nebyla. Z toho se podává, že buď nebyly skutečnosti žalobcem uvedené v žádosti o starobní důchod k době zaměstnání od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 u tohoto zaměstnavatele pravdivé nebo zaměstnavatel neplnil svou povinnost dle § 38 a 39 zákona č. 582/91 Sb. a nevedl evidenční listy či je nezaslal žalované.

Žalovaná postupovala v intencích ustanovení § 12 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., podle něhož mohou orgány sociálního zabezpečení vyzvat organizace, aby podaly hlášení a předložily záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu, a snažila se spornou dobu pojištění dohledat v dokumentech komerční spisovny A. s.r.o., A. a.s. a u likvidátora JZD S. v JUDr. T.. Doby pojištění se jí však tímto způsobem nepodařilo zjistit a prokázat. Rovněž žalobce se spornou dobu pojištění snažil prokázat.

V řízení o dávce důchodového pojištění je žalovaná povinna v souladu s § 108 zákona č. 582/1991 Sb. postupovat dle správního řádu (s výjimkami zde výslovně uvedenými), pokud tento zákon nestanoví jinak. Zákon č. 582/1991 Sb. pak obsahuje speciální ustanovení § 85 týkající se možnosti prokazování některých dob. Podle § 85 odst. 5 cit. ustanovení k prokázání doby pojištění lze použít čestného prohlášení nejméně 2 svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak.

Žalobce hodlal využít právě shora uvedené možnosti a žalované předložil svoje „místopřísežné prohlášení“ ze dne 1. 9. 2011, k němuž připojil vyplněný tiskopis čestného prohlášení o dobách zaměstnání do 31. 12. 1995. Tento tiskopis obsahuje prohlášení samotného žalobce o době zaměstnání od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 u JZD L. (s tím, že tato organizace vznikala a doklad o zaměstnání nemůže předložit, neboť organizace asi nevznikla). Tiskopis obsahuje čestné prohlášení 1 svědka Jana Machotky o tom, že v uvedené době také pracoval u JZD L. a doklady o době zaměstnání nemá. Žalobce uvedl ještě druhého svědka Ing. K.B., aniž by však uvedl jeho přesnou adresu a dobu zaměstnání u stejného subjektu, podpis této osoby na tiskopise chybí.

Soud má za to, že žalovaná postupovala v souladu s § 3 správního řádu ve spojení s § 108 zákona č. 582/1991 Sb. a dostála své povinnosti zjistit skutkový stav ohledně doby pojištění tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu s požadavky dle § 2 správního řádu. Ve spisové dokumentaci se nenachází jediný podklad, který by dobu od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 jako dobu zaměstnání ať už u JZD S. či JZD L. prokazoval. Žalobcem ve správním řízení předložené čestné prohlášení nevyhovuje požadavkům § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., neboť neobsahuje čestné prohlášení dvou svědků, ale pouze jednoho, již z tohoto důvodu nebylo možné považovat listinu za relevantní důkaz prokazující předmětnou dobu pojištění.

Podle přesvědčení soudu pak nelze žalované vytýkat, že si sama nedoplňovala podpis dalšího svědka uvedeného na čestném prohlášení, pokud žalobce neuvedl jeho přesnou adresu ani dobu, kdy měl u stejného zaměstnavatele pracovat či být členem družstva. Nadto za situace, kdy sama žalovaná neměla k dispozici žádné důkazy o tom, že by i tito svědci u žalobcem uváděných subjektů byli zaměstnání či byli jeho členy.

Ani ze skutečností žalobcem uvedených při ústním jednání před soudem a listin, jimiž bylo dokazování dle § 77 odst. 1, odst. 2 s. ř. s. doplněno, se předmětnou dobu pojištění nepodařilo prokázat. Z usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem sice vyplývá, že žalobcem uváděné okolnosti týkající se zániku jeho účasti v JZD S. a založení JZD L. z iniciativy Ing. B. a jeho účasti a účasti Ing. K. a Ing. K. v představenstvu tohoto subjektu jsou pravdivé, nicméně i tyto listiny dokládají, že okolnosti rozdělení JZD S. na Zemědělské družstvo L.c se sídlem ve SnN. a další zemědělská družstva jsou nejasné, Zemědělské družstvo L. nebylo zapsáno později do obchodního rejstříku, žalobce o něm nepřednesl další údaje a důkazy, naopak Jednotné zemědělské družstvo S., v likvidaci, je stále v obchodním rejstříku zapsáno. Podstatným zůstává, že ani tyto listiny neprokazují žalobcův pracovní či členský poměr ani k jednomu subjektu (JZD S. či Zemědělské družstvo L.) v inkriminované době od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992. Ostatně sám žalobce připustil, že JZD L. asi nevzniklo nebo jen na krátkou dobu, čekal, až mu bude přidělena práce, ale z tohoto JZD se neozvali, pracoval zde bez nároku na mzdu, žádnou pracovní smlouvu nepodepsal, nedával ani žádnou výpověď z pracovního poměru. Soud již za této situace neprovedl další důkazy svědeckými výpověďmi Ing. B. či pana M., neboť jejich členský či pracovní poměr k uváděným subjektům z obsahu správního spisu ani z uváděných usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem neplyne. Z usnesení ze dne 8. 10. 1990 sice vyplývá, že K.B. byl zvolen členem představenstva Zemědělského družstva L., neprokazuje to ale jeho účast i v další době.

Z těchto důvodů má soud za to, že žalovaná neporušila zákon namítaným způsobem, nezohlednila-li dobu od 1. 3. 1991 do 31. 8. 1992 jako dobu pojištění, pokud ji neměla nijak prokázat. Žaloba je tak nedůvodná a soud ji zamítl postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovaná na ni podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nemá nárok.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 21. června 2012.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
samosoudkyně